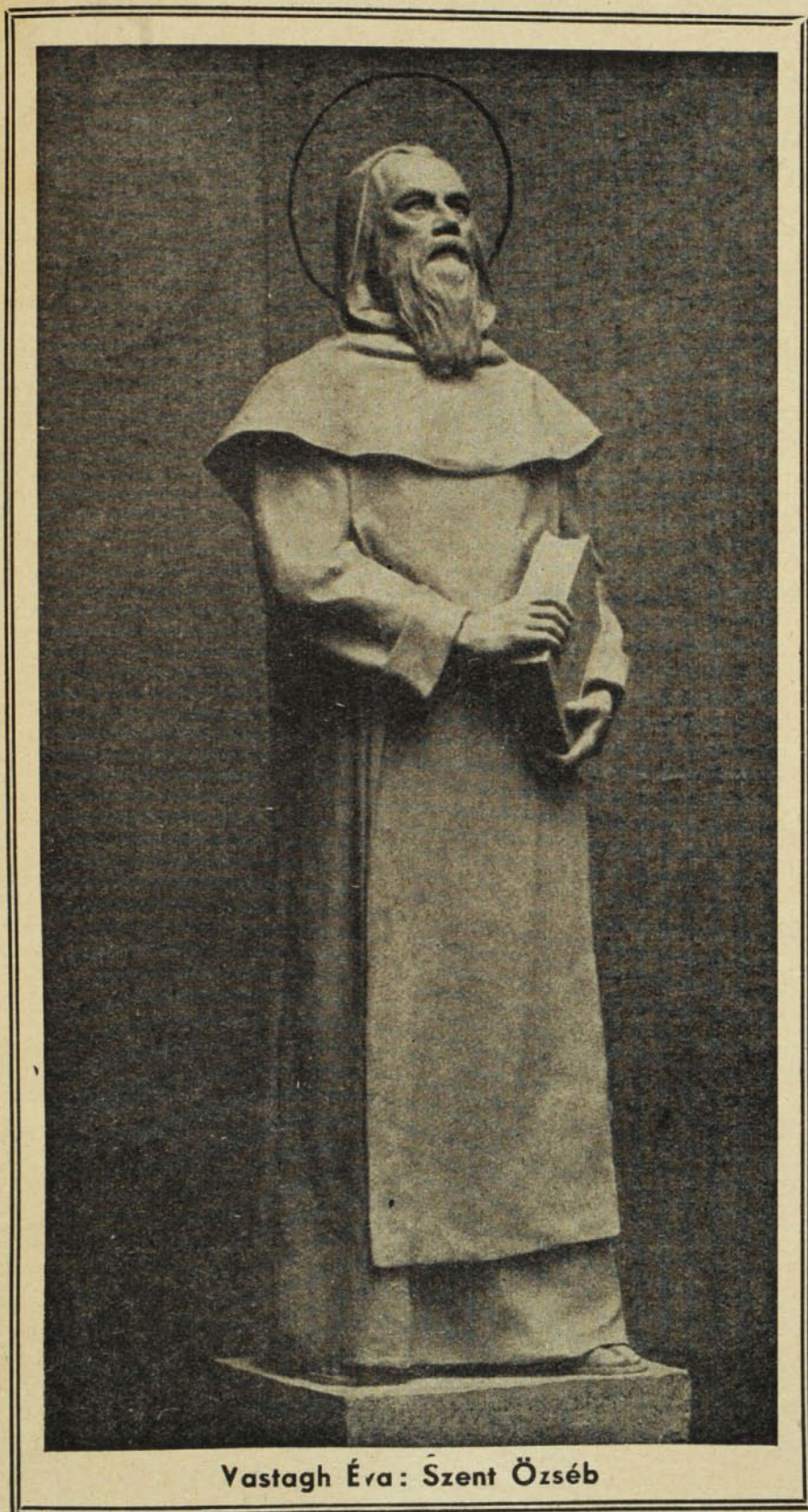

[18394. 812.] 18

A FEHÉR BARÁT

Vastagh Éva: Szent Özséb

A PÁLOSREND ÉRTESÍTŐJE

TARTALOM:

g-y: A Kicsi Jézussal... — Otto Karrer: A boldogságos Isten — Sédy Rezső: Pilis titka — Németh József: A fehér holló — Gálosiné Ottlik Myra: Könyörgés a csensztochowai Kegyképelőtt — P. Gyéressy Ágoston: Szent magyar pálosok. 3. Boldog emlékű István — Noémi: Könyörögj értünk! — Kisbán Emil dr.: Pálos Konfráterek — Pálos krónika.

II. köf. 4. 12.

1939.

Ára 28 fillér

A FEHÉR BARÁT

A PÁLOSREND ÉRTESITŐJE

Megjelenik negyedévenként

ÉVI ELŐFIZETÉSI ÁRA 1 PENGŐ

Felelős szerkesztő és kiadó a Pálosrend képviselőjében: Dr. BARANYAY LAJOS, p. prelátus. Szerkeszti és kiadja a Rend megbízásából: P. GYÉRESSY ÁGOSTON, pálos. SZERKESZTŐSÉG: Budapest, XI., PÁLOS KOLOSTOR. Telefon: 268—550. KIADÓ-HIVATAL: Budapest, XI. ker., Edömer-utca 2. Csekkszám: 48004.

Rendi és főegyházmegyei jóváhagyással.

„Önök Magyarországon kezdik

a létért való küzdelmet: én befejeztem a rozsnyói egyházmegyéért. Hiszem, hogy Szent Özséb fiai csakhamar megerősödnek, ha szeretni fogják állhatatosan reguláikat. Mindnyájokra szeretettel küldöm püspöki áldásomat.”

BUBNICS rozsnyói püspök.

A KRISTÓFTÉRI

SZÉNÁSY GYULA-CÉG

intézeteknek,
zárdáknak
évtizedek
óta szállít

előírással intézeti ruhaanyagokat, továbbá állandó gazdag választék templomi selymekben, reverenda anyagokban.

KIVÁLÓ MINŐSÉG, OLCSÓ ÁR, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

A Kicsi Jézussal

kopogtattunk tavaly ilyenkor kissé félénken, mégis bizakodva, a magyar szívek bíbor-kapuin s kértünk alázattal abban egy kis kuckót, hol mi is meghúzhatjuk magunkat, és szeretettel látnak mindig. Nem is csalódtunk. Olyan szép olvasó-táborunk sarjadt szinte hetek alatt körénk, olyan megértéssel, szeretettel és jósággal fogadtak, amire nem mertünk számítani, *amit nem tudunk gyarló szavakkal megköszönni*. Bevalljuk őszintén, hogy fillér nélkül kezdtük el ennek a lapnak kiadását s az első számokat nem nyomathattuk abban a mennyiségben, amekkora érdeklődés azóta irántuk megnyilvánult és csaknem be kellett szüntetnünk a további propagandát, mert már nem elégíthettük volna ki az igényeket.

Most azonban újesztendő kapujában állunk s bizalommal kérjük Olvasóinkat, kiket a Pálosrend igaz barátainak tekintünk: maradjanak a jövőben is *hűséggel és szeretettel* mellettünk! Hisszük, sőt leveleiből tudjuk is, hogy megszerették «A fehér barátot», mely a legbuzgóbb szándékkal igyekszik, irodalmi igényeket is kielégítve, a legtöbbet adni: a Rend multjából, célkitűzéseiből, lelkeségéből, hogy közelebb hozza egymáshoz a magyar pálosokat és a magyar közönséget. Ezt a szándékunkat a jövőben is hűségesen és áldozatosan akarjuk szolgálni s alázattal kérjük előfizetőinket, hogy a mellékelt csekklapon azt az 1 pengőt minél hamarabb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése, a nyomdászamlák s egyéb kiadások haldékot ne szenvedjenek.

Azok között pedig, akik a *legtöbb előfizetőt* gyűjtik nekünk, jutalomképen nagy, színes, csensztochowai Mária-képeket, érmekeket és könyveket sorsolunk ki. Isten fizesse meg előre is buzgóságukat!

g—y.

A boldogságos Isten

Irta: Ottó Karrer

Fölséges, változatlan Isten, — vajjon ki ne emlegetné Őt? Nem beszél-e Róla szüntelenül a kutató, a kérdező, a válaszoló, az olvasó, a dicsérő, a daloló, a mindig fecsegő, sőt még a káromló ember is? És mégis, emlegetse bár mindenki, akadhat-e ember, aki úgy fogná fel Őt, ahogyan fel kellene fognia? Neve ott csendül az emberek ajkán, ámde hol van az, kinek szelleme feltornyosulhat az Ő magasságaiba?

Hisz még a legméltóbb, amit csak elmondhatunk Róla, még az sem közelíti meg Fölségét, legfeljebb annak szerény kísérlete lehet, hogy valami hozzája méltót szeretnénk kifejezni. Isten szolgálatunkra rendelte az emberi szavakat s akarta, hogy örüljünk az Ő dicséretét zengő igéknek. Tehát elneveztük Őt Istennek. E rövidke szó fel-

esendülése bizonyára nem ismerteti meg Őt velünk tökéletesen, mégis, ha fülünkbe hangzik, mindnyájunkban, kik a beszéd tudományához értünk, valami végtelen, tökéletes, halhatatlan lény elképzelését ébreszti fel. Ez az Isten-elképzelés lényegesen eltérő az egyes embereknél, kezdve a legérzékibbtől a legátszellemültebbig; de egyben mind megegyezik, hogy versenyezve törekednek megközelíteni Isten fölségét.

Lélek az Isten; lélekben és igazságban kell hódolni Neki. Az Ő egyszerű és mégis sokoldalú bölcsesége felfoghatatlan módon fog fel minden felfoghatatlant, nem emberképzelté módon látva előre a jövőt s tekintve vissza a múltra, hanem mindent belefoglalva a változatlan jelenbe.

Ott van az Ő teremtésében, a mindenségben belül van, Ő teremti s mindenütt jelen van és nincs tenyérnyi hely sem Nélküle. Nem kívülről mozgatja a mindenséget, melyet szakadatlanul épít, Fölségével mindent betölt; Ő teremti és kormányozza. Megdönthetetlen és hasonlíthatatlan hatalmával van mindenben, mert Benne van minden, mégis minden fölött áll.

Isten akarata irányít és kormányoz mindent, Ő az emberi sorsok Ura és Gondviselője. Az Ő akaratának van alávetve minden és nincs akarat, mely kivonhatná magát hatalma alól. Mert senkinek sincs több hatalma, mint amennyit Isten szabott ki számára.

Igaz, sok gonoszság történik akarata ellenére, ámde oly mérhetetlen az Ő bölcsesége s oly határtalan az Ő ereje, hogy mégis mindennek abba a célba és befejezésbe kell futnia, amit Ő már előre jónak és szentnek látott.

Isten minden fölé magaslik. Neki nincs szüksége a jóra, hisz Ő maga a legfőbb Jó és minden jó Ősforrása. Mi rászorulunk, hogy jók legyünk; Ő nem szorul ránk, hogy Jó legyen. Aki eltávolodik Tőle, megdermed; aki közeledik Hozzá, lánggra gyúl. Mert aki nek életünket köszönhetjük, Annak köszönhetjük jóságunkat is. Az embert csak Az teheti boldoggá, Aki teremtette. Isten ősforrása és ajándékozója boldogságunknak s Benne részesedni a mi javunk, a mi boldogságunk. Ugyan mit ér a vagyon, a szépség, a szellemesség, a társaság, a barátság?!

Csak egy érték van: Isten! Amíg Feléje törekszünk, addig jók vagyunk; de ha elértük, akkor többek vagyunk, mint jók: akkor boldogok vagyunk!

Mert nincs más maradandó jó Kívüle: az egyetlen, igaz, boldog Istenen kívül. Amit Ő terem, az épp azért jó, mert Tőle ered; természetesen változó is, mert nem Belőle, hanem a semmiből való. — A legfőbb jó hát a te javad. Senki sem jó, csak Isten egyedül (Luk. 18, 19.) Nem tudjuk szóval kifejezni, de szívünk érzi, hogy Isten jó! És jóságának bőségében betölti minden vágyadat. (102. zsolt. 5.)

(Augustinus, Gnade, Gebet, Arbeit
Németből fordította: dr. Horváth
Józsefné.)

Pilis titka

*Szivárványból aranyhidat
vert a Nap a felhőszántás
felett, a pisztrángos patak
ezüst partján titokpányvás
mese-szín álom-paripák
legelésznek és kar-imák
esdön égbe szállni készek.*

*Csoda-karámban negédes
csöppecske hegyitündérek
örzik a mese-szín ménest:
kalapjuk ébenfa-kéreg,
ostoruk hegyén a ringó
sudár: nyíló rózsabimbó,
csizmájuk bakacsin-piros.*

*Ormok komorlanak körül.
Bükk, tölgy, fenyő mesél nékem.
Nevető Isten-szív derül
az esti szélben és kéken
virágzó szüz májusját
pirosra csókol. Csuhákat
suhint az alkonyat csendje.*

*Remetebarláng falán, hol
kigyó tanyáz most kő alatt,
nem is rég még Ima-fából
csupa kegyelem-rügy fakadt
és titok mesét suttogott
a Hold. A póri ablakot
zsoltár verte éjszakánkint.*

Király, paraszt és vándor nép
görnyedve hozta bánatát
ide, mert itt lakott Özséb
a völgyben, s még vagy száz barát
vele. Naponta hozzáment
a környék népe, hogy Ament
mondjon sok riadt bajára.

Igy volt ez hosszú év-soron,
mígnem egyszer a rengeteg
fészekfosztó helyke toron
sírt véres bánatkönnyeket.

Azóta kakuk-jós, cinke
jár csak itt s a fák tavaszinge
leng csendes búsan, jeltelen.

Rég volt! A rossz álmom kopott
köntöse szétmállt. Új tanyát
vert most Budán s kezet fogott
Szent Gellérttel Özséb barát.
Im ketten őrzik a népet
s ezeréve Istené lett
magyar éjen zsolozsmáznak.

Sédy Rezső.

A fehér holló

Vasárnap este volt. Nyomasztó csend ülte meg az egyszerű kis szobát. A gyerekek szótlánul néztek maguk elé az asztalnál, mintha vártak volna valamire. De hiába vártak, az a valami csak nem jött...

— Gyerekek — szólalt meg végre az anyjuk —, feküdjetek le szépen! Ma nincs vacsora. Édesapátok beteg. Neki sem tudtam adni...

A nagyobbik fiú, a Pali, szó nélkül engedelmeskedett. Ő már jobban megszokta a koplalást, mint a kis öccse. Mert bizony a kis Jóska nem tudott ilyen hamar beletörődni szomorú sorsába. Búsan nézett édesanyjára s elkezdett keservesen sírni.

— Ne sírj, édes fiacskám — vigasztalta anyja —, majd megsegít a jó Isten. Végezzétek el szépen esti imákat, kérjétek a Jézuskát, hogy adjon holnap kenyeret nekünk.

De Jóska csak sírt.

— Nem tudom Mama, a templomban azt beszélte ma a tisztelendő bácsi, hogy a jó Isten egy szent remetének mindennap küldött egy hollóval kenyeret. Meg azt is mondta, hogy így gondoskodik a jó Isten minden szegény emberről. Hát én nem tudom, ez a holló minket miért nem talált meg? Én olyan éhes vagyok!

— Csak kérd a jó Istent — szólt közbe beteg apjuk —, az a holló még talán útban van. Ha szépen imádkoztok, talán holnapra meg is érkezik.

Elvégezték hát esti imájukat, aztán lefeküdtek a gyerekek. Jóska egy ideig szepegett az ágyban, de később őt is elnyomta az álmom. Csak az anyjuk maradt ébren, gyorsan

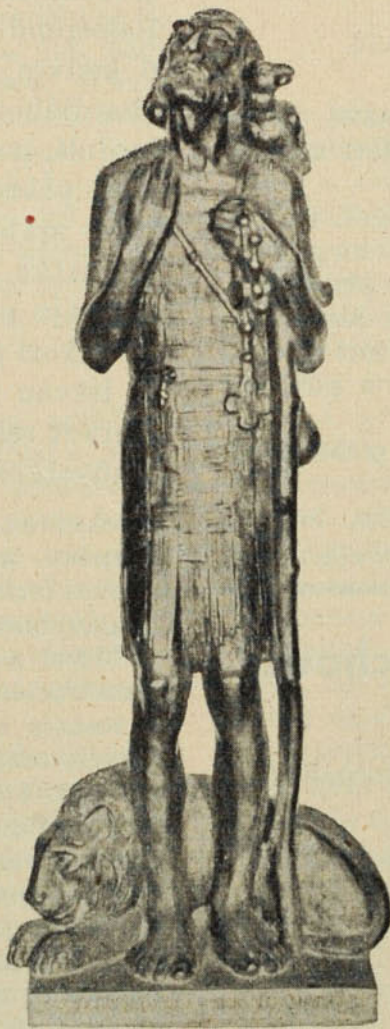
dolgozott a nyomorúságos petróleum-lámpa mellett s kézimunkájára csöndesen peregetek a forró könnyei.

Az a holló sehogy sem ment ki a fejéből. Milyen jól megjegyezte magának ez a gyerek! És ha nem jegyezte volna meg, talán nem lett volna szegénykének olyan keserves: vacsora nélkül lefeküdni. Milyen okos gyerek ez a kis Jóska. Legalább addig segitene őket a jó Isten, amíg ezek a fiúk felnőnek. De milyen alkalomból prédikálhatott a plébános úr éppen a hollóról?

Meg ki is volt az a remete, akinek az a holló kenyeret hordott? Igaz, Szent Pál, az első remete, Szent Pál! Szegény Pali fiam, ma volt a nevednapja és még egy darab kenyeret sem tudtam adni neved napján! És hogy hallgatott szegény gyermekem, nem szólt egy szót sem, hogy neki nevenapján koplalni kell! Istenem! Mikor könyörölsz meg rajtunk?

Reggel korán felkeltette a gyermekeket és elküldte őket a templomba. A nagyobbik szokott a jólelkű plébánosnak ministrálni. Mindig kapott érte valamit; hol egy kis zsírt, hol főzeléknek valót küldött a jó plébános, mert tudta, hogy már hónapok óta beteg az apjuk. Többet is adott volna, de szegény volt a parókia. A gyerekek nagyon szerették az ősz lelkipásztort. Mikor misézett, öt-hat gyerek térdelt az oltárnál s mikor hazafelé ment, körülveték, mint a madárfiókák anyjukat. A plébánián, a folyosón mind sorba álltak s a jó plébános fogta a kenyeret s mindegyiknek leszelt egy jó darabot. Némelyiknek bizony nem volt otthon, mit reggelizni.

Ma azonban, amint hangos «Discértességekkel» betódultak a nagy szobába, zavartan álltak meg, mert egy idegen úr ült az asztalnál.

Remete Szent Pál

— Ez a segédlet tán, Főtisztelendő Uram? — kérdezte a gyerekekre mutatva.

— Ezek az én kedves fiaim, kik ilyen zord hidegben is mindennap eljönnek szentmisére.

— Az nagyon dícséretes dolog, fiaim, majd megáld érte a jó Isten benneteket és jó szüleiteket is.

A plébános úr ezalatt szokása szerint elővette a nagy kenyeret, leszeldeste a fiúknak a szokott porciót. Jóska alig várta, hogy rákerüljön a sor, hisz tegnap dél óta egy falat sem volt a szájában. De azért nem tolakodott. Mikor megkapta porcióját, kezét csókolt s egy nagyot harapott a jó fehérkenyérbe. A plébános úr figyelmét nem kerülte el ez a mohóság.

— Jó étvágyad van Jóskám! Mit vacsoráztál? A kis fiú sírva fakadt.

— No felelj szépen — biztatta az idegen úr is. — Mondd meg csak bátran, ha a Főtisztelendő Úr kérdi. Talán éntőlem félsz? Nem bántiak én, fiacskám, csak beszélj bátran!

Jóska csak sírt és szorongatta a megmaradt kenyeret.

— Ejnye Jóska — szólt a plébános úr —, te olyan bátor fiú voltál mindig, mi lelt most egyszerre? Mondd meg szépen a bácsinak, mit kaptál vacsorára?

A fiúcska csak szepegett és halkán nyögte ki:

— Semmit. Még kenyerünk sem volt.

Az idegen úr elszomorodott.

— Van édesapátok?

— Már féleve beteg.

— Az édesanyjuk varrogat — szólt közbe a plébános úr. — Néhány évvel ezelőtt még jó-módban éltek.

— Hát én mától fogva ellátom őket. Itt van fiam tíz pengő, aztán mondjátok meg édesanyátoknak, hogy délután jöjjön el a plébániára.

Mikor délután kijött a szegény asszony a plébániáról gyermekeivel, akkor jutott eszébe, hogy visszamenjen és megkérdezze a plébános urat, hogy ki is az ő jótévőjük.

— Holló Pál a neve — mondotta a plébános úr.

Józsika örömeiben felkiáltott:

— Úgy-e megmondtam édesanyám, hogy a holló hoz nekünk is kenyeret! *Németh József.*

Könyörgés a csensztochowai Kegykép előtt

*Anyám! Ha úgy szeretted Csensztochowát,
Hogy ott akartál maradni végig,
Akkor maradj itt a szívemben is,
Mert felhallatszik sirásom az égig
És Szívedig hat a mardosó kín,
Mi tép engem és éget,
Vétkeztem, Anyám, ezerszer is,
De tudod — hogy kerestelek Téged...*

*Ugy-e tudod, hogy Rád találtam,
Ezernyi bánatban, gyötrődésben, kínban
És tudtam, hogy mégis szép az Élet,
Mert Szent Fiad a Szentségünkben itt van...
Vetődés, bánat — ember sorsa,
De megnyugszik szívem a lázban,
Ha tudom, hogy nem mozdulsz el tőlem,
Nálam maradsz — mint maradtál Csenszto-
chowában.*

Gálosiné Ottlik Myra.

Szent magyar pálosok

3. Boldog emlékű István

(Folytatás.)

De a Rend belső fegyelmezéséről sem felejtkezett meg Boldog emlékű István. Amint Bertalan pécsi püspök rövid regulája az első magyar rendtartomány megalakulásakor nem volt már elegendő s Pál veszprémi püspök újat írt elő, alig múlt el egy negyedszázad, már ez is kevésnek bizonyult s a Pálosrend harmadik Provinciális Perjele az ő kedves barátjához és a Rend atyai jóakarójához, Ladomér esztergomi érsekhez fordult, hogy az ő főegyházmegyéjében található páloskolostorok számára újabb és bővebb szabályokat adni kegyeskedjék, amiket aztán András egri püspök saját egyházmegyéje pálosainak is előírt Fráter Lőrinc, az akkori pilisszentkereshti perjel kérelmére, ki István Atya megbízásából járt nála. Így maradt reánk Ladomér érsek regulája, mely a következőképp szól:

«András, Isten irgalmából az egri egyház püspöke, az összes szerzeteseket s Isten előtt kedves férfiakat, kik remete-életet élnek a szent magányban, üdvözli s nekik atyai áldását küldi.

Mivel a sajnálatos emberi gyöngeség, mely természeténél fogva annyira kész és hajlamos a rosszra s oly könnyen esendő, a Testvérek fegyelmezetlen élete következtében a kölcsönös szeretet kötelékét meglazítani és a szerzetesi fegyelem szigorát megtörni szokta s a szerzetesek közül egyeseket a gonosz lélek ösztökélésére az engedelmségtől elvonni s az engedetlenség szakadékaiba taszítani törekszik, szükségesnek mutatkozott azért nagy óvatosan a régi atyák szabályaival, mint oldhatatlan kötelekekkel a szerzetesi fegyelmet körülbástyázni, körülhatárolni és körülbáncolni; mert a közmondás szerint a

többszörösen összecsomózott dolgokat nehezebb szétbontani.

Azért a mi igen kedves Fiúnk, Fráter Lőrinc, Szentkereszt perjele (Esztergom megyében), Fráter István, Provinciális Perjel és a Rend többi perjelének nevében és képviselőjében, elénk járult s bemutatta nekünk Rendjük Konstitúcióit, vagyis szabályait, melyeket Ladomér Úr, Főtisztelendő Atya, Isten kegyelméből az esztergomi szentegyház érseke és örökös grófja *kiváltságos levele* tartalmaz, áhítatosan és állhatosan kérve tőlünk, hogy amint az Érsek Úr Rendjük Konstitúcióit, vagyis szabályait jóváhagyta, elfogadta és megerősítette kiváltságos levele értelmében, úgy mi is azokat jóváhagyni, elfogadni és megerősíteni kegyeskedjünk kiváltságos levél formájában. Az említett Konstitúciók, vagyis szabályok idézését itt iktatjuk be:

Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen.

A következőket kell a Testvéreknek szigorúan megtartaniok:

Hogy t. i. egyetértésben lakjanak a házban s egy szívük — egy lelkük legyen az Úrban. Ne mondjanak és ne tartsanak semmit tulajdonuk gyanánt, hanem mindenük közös legyen. S a perjel ossza el köztük az ételmet és a ruhát a rendházak vagyona szerint. Legfőképp pedig arról gondoskodjék a perjel, hogy a fogadalmas és közös életre kötelezett Testvéreknek, két, vagy három ruhájuk s télen bundájuk legyen. S ha a bundát hordják, ruhával, vagy csuklyával, vagy köpennyel fedjék; ha lehetséges, köpenyük és bundájuk legyen; úgyszintén sarújuk, topánkájuk, bocskoruk és csizmájuk is; az ágy pedig olyan, amilyen szerzetesekhez illik; kámzsájuk ne legyen. A ruhákat pedig és más szükséges dolgokat, a perjeltől kérjék. A perjel viszont lelkiismeretesen és nehézségek nélkül gondoskodjék nekik a szükségesekről.

A hálóteremben a perjel aludjon együtt a testvérekkel. Senkinek se legyen szabad a hálóteremben kívül tölteni az éjszakát. Hasonlóképpen senkinek se legyen szabad a hálóteremben kívül külön cellát tartani, hanem az összes testvérek aludjanak együtt egy hálóteremben, kivéve a beteget. — Az újoncokat egy évig próbálják ki. Egy év után tegyenek fogadalmat, ha meg akarnak maradni; de ha nem akarnak, önként és szabadon mehetnek.

Úgyszintén együtt étkezzék a perjel az ebédlőben a testvérekkel. És senki se maradjon el az asztaltól, kivéve a felszolgálókat. A felszolgálók pedig a második étkezésen egyenek. A perjel ugyanazt kapja, mint a testvérek. Ha valamelyik testvér valami különlegességet kapna barátaitól, vagy rokonaitól, közösen osszák el. Senkinek sem szabad perjelének engedélye nélkül bármit is elfogadni, vagy adni, kölcsönkérni, vagy kapni; hogyha pedig elfogadtak, vagy

Boldog emlékü István
(Csensztochowai festmény 1633-ból)

adtak, kölcsönkértek, vagy kaptak valamit engedély nélkül: a káptalanon vádolják magukat vagy a testvérek vádolják őket és keményen fenyítsék meg. A testvérek az első étkezésen épúgy, mint a másodikon, csöndben legyenek; csak a perjel beszélhet az asztalnál és más alkalmas időben.

Amikor pedig fölkelnek az asztaltól, vonuljanak a templomba, a «Miserere»-zsolnárt recitálva. Legyen kijelölt helyük, hol vecsernye után Istenről, a szentekről s más hasznos dolgokról beszélgethetnek. Úgyszintén a zsolozsma befejezése előtt is adjanak jelet, hogy a testvérek egybegyűljenek inni, ha van mit; azután menjenek a zsolozsmát befejezni, utána pedig aludni. Tunikában és skapulárét felővezve aludjanak, szandállal a lábukon. Legyen külön betegtermük, hol a betegek fekszenek s esznek. Ha a perjel találna megbetegedni, a betegteremben a testvérekkel együtt feküdjön s étkezzen ugyanúgy, mint a többiek. Legyen a betegek mellett ápoló, ki éjjel-nappal szolgáljon nekik, s a szükségesekről gondoskodjék.

A káptalanon senkise merészeljen perelni, kiabálni, vagy perjelének beszédét félbeszakítani, vagy belebeszélni, ha csak nem magát vádolja, vagy másokat, de felelhet, ha kérdezik. A perjeltől kapott szent buzdításokat és intéseket a káptalanon áhítattal hallgassák s a fenyi-

téseket övig mezítelen testtel, jámborul és alázatosan fogadják bűneik bocsánatára. Majd azután perjelük oldozza fel őket felhatalmazásunk folytán, ha bűneiket privátim, vagy nyilvánosan meggyónták.

Világiak meghívását engedély nélkül elfogadni nem szabad semmikép. Hasonlóképp ruhát rokonoktól, vagy barátoktól engedély nélkül elfogadni nem szabad. Ha pedig valaki mégis elfogadná, a káptalanon súlyosan büntessék: negyven napig kenyéren és vízen böjtöljön s ha nem fogadja el a rászabott penitenciát, közösiség ki s a kolostorból távolítsák el. — Hazamenni engedély és kijelölt útítárs nélkül nem szabad. Aki pedig, engedéllyel, hazamegy, a perjeltől meghatározott időn túl ne maradjon; ha mégis marad, visszatérése után a káptalanon vádolja magát, súlyosan fenyítsék meg és három napig kenyéren és vízen böjtöljön. — A fiatalabb testvérek épúgy, mint az idősebbek, hetenként felváltva szolgáljanak az asztalnál; a második étkezés után a felszolgálók gyűjtsék össze az edényeket s az ebédlőben tegyék vissza a helyükre.

Azt is elrendeljük, hogy a testvérek közül senkinek sem szabad vakmerően önként eltávoznia abból a házból, hol fogadalmat tett, előljáróinak engedélye nélkül. Úgyszintén a perjelek közül sem szabad senkinek az ilyen engedetlen testvért, vagy testvéreket a Provinciális Perjel, vagy helyettesének engedélye nélkül befogadni. De, hogy ha valamelyik testvér más házba akarna költözni, ha az illető perjel, akinek házába kéredzkedik, befogadja, átmehet, de mindig Provinciális Perjelének, vagy helyettesének engedélyét kell megszereznie Isten áldásával.

Aki másképp cselekednék és szándékosan és vakmerően előljáróinak engedélye nélkül távoznék; vagy ha valamelyik perjel az így távozókat befogadni merné; vagy aki szófogadatlan, dacos, kóbor és fecsegő, vagy remeterendünkhöz méltatlan és meg nem felelő helyeken tartózkodik előljáróinak akarata ellenére: az ilyent, ha mindenkép engedetlen, akár ház, vagy házak, akár testvér, vagy testvérek, a Rend Provinciális Perjele vagy helyettese, bárki legyen is, kiátkozhatja és kiközösítheti hatalmunknál fogva, melyet e levelünk közöl velük. Azonfelül, ha olyan javíthatatlanok és elrugaszkodottak volnának, hogy ezzel a szigorú büntetéssel egyáltalán nem törődnének, akkor a már említett előljárók ugyanazon tekintélyünkkel bármelyik rendi testvér által elfogathatják és bebörtönözhetik őket, amíg meg nem térnek, amíg meg nem szelidülnek s balgaságukból ki nem józanodnak. — Úgyszintén, mivel sokan vannak, kik csak jóllakás és torkosság miatt — a Rend kárára — a provinciákban kószálnak és kóborolnak: fej, vagyis előljáró nélkül, hasonlóképp őket is — tekintélyünkkel — bármelyik rendi testvér által elfogathatják és

bebörtönözhetik, vagy rendi ruhájukat elvehetik, ha nem tartoznak valamelyik kolostorhoz, vagy a rendi ruhától való megfosztás jeléül köpenyük, vagy vállruhájuk csuklyáit levághatják, vagyis megcsonkíthatják, mintegy a Rendből is kizárva őket.

Mi tehát a már említett Provinciális Perjel, Fráter Lőrinc perjel s a Rend többi perjelének óhaját atyai jóindulatunk készségével fogadva, különösen, mivel kérelmük üdvös, méltányos, igazságos és észszerű volt, fentebbi Konstitúcióinkat, vagyis rendi szabályainkat jelen okmányunk tekintélyével helyeseljük, jóváhagyjuk és megerősítjük. Aminek emlékére s örök érvényességére függő pecsétünkkel is ellátjuk és biztosítjuk.

Kelt Egerben, az Úr 1297. esztendejében, Szent Lukács evangélista vigiliáján».

Néhány megjegyzést nem mulaszthatunk el itt: a) szinte fokozatosan bővül és ágazik a részletekbe a Pálosrend szabályzata Bertalan pécsi püspök regulájától kezdve Pál veszprémi püspökén át Ladomér esztergomi érsek konstitúcióig. Igen figyelemre méltó, hogy a fejlődés szerves egységről tanuskodik és semmiféle kitérést nem mutat. De Bertalan püspök vázlatos reguláján és Pál püspök ideiglenes szabályzatán túl a Pálosrend mai Törvénykönyvének őse, csírája és magva, voltaképp mégis Ladomér érsek konstitúciói, melyeknek teljes kialakulása külön tanulmányt érdemelne. — b) Célzatosan kezdődnek e konstitúciók Szent Ágoston regulájának szavaival, melynek használatát jó tíz év mulva Róma már ünnepélyesen engedélyezi a pálosoknak (1308). — c) Feltűnő az engedetlen és botrányosan viselkedő szerzetesek szigorú és elrettentő büntetése, aminek írásos leszögezése, úgy látszik, szükségessé vált. De ne felejtsük, hogy a buzgó és lanyha rendek között nem az a különbség, hogy az egyikben csak szentek, a másikban csak gonosztevők élnek, mert jók és rosszak mind a kettőben vannak, hanem: az egyikben a hibákat észreveszik, büntetik és mindenkép irtogatják az előljárók, míg a másikban nem annyira. Mint a virágoskert, mely csak addig szép és vonzó, míg kertésze a gazt gyomlálja s a palántát óvja, úgy a szerzetesrend is csak addig virágzik, míg okos, erőskezű, példáséletű, atyai szívű előljárók kormányozzák: a tökéletlenséget üldözik, a jóságot védelmezik...

Ilyen előjáró volt Boldog emlékü István is, ki imádságos és munkás életének szép és örök «koronáját», mint görög eredetű neve is (Stephanos) jelzi, méltán remélhette az Úrtól, egyetlen jutalmától! S így betegségtől s öregségtől megtörve, néhány napig tartó, szelíden és türelmesen viselt szenvedés után csöndesen elszenderült Krisztusban. Társai könnyezve és imádkozva temették el Pilis-szentkereszten 1300-ban Boldog Özséb és Boldog Benedek mellé, hogy akik az életben annyira összeforrtak, a halálban se legyenek szétválasztva.

A magyar Pálosrend reméli, hogy az első három szent Provinciális Perjel sírja talán nem is oly sokára elő fog kerülni a helyszíni ásatások során.

P. Gyéressy Ágoston

Könyörögj értünk!

Szelíd szép arcodat,
Madonnám, ha nézem,
Akácvirágoknak
Illatárját érzem.

Szűzfehér havasok
Képe jelenik meg
S ibolyát fakasztó
Napsugarat érzek,
Mikor Rád tekintek.

Hogyha Téged nézlek,
Tündérálmot látok,
Minden magyar vágyát:
Nagy-Magyarországot!

Noémi

Pálos Konfráterek

Irta: Kisbán Emil dr.

(4)

(Folytatás.)

A XVII. század másik nagy konfráttere, akiről a rendi évkönyvek szintén nagy elismeréssel nyilatkoznak, a szatmármegyei ősöktől származó Diankoveczi Szakmárdy János volt.

Már mint egyszerű ügyvéd is kivált nagy jogi tudásával. A Budapesti Egyetemi Könyvtár kéziratára három igen értékes jogi munkáját őrzi.¹

¹ Ezek: *A methodus processuum*, seu introductio in pragmaticum recte instituendorum, continuan-

Tudománypártolásán kívül a mindennapi életben is igen sok jót tett. Igaz felebaráti szeretettel karolta fel az özvegyek, árvák és szükölködők ügyét.

Az 1647. évi pozsonyi országgyűlésen már igen tekintélyes ember lehetett. Kitűnik ez abból a dicsőítő iratból is, amelyet III. Ferdinánd fiának, a 13 éves IV. Ferdinánd június 16-án történt megkoronázása alkalmából írt,¹ mikor is ez a koronázási oklevél megtartására esküt tett. Munkájának a hatodik lapján könnyen perdülő distichonokban leplezi le magát, mint az irat szerzőjét, az uralkodó előtt.

A reá ruházott feladatokat mindig lelkiismeretesen és pontosan teljesítette. Így 1667 április 25-én is Besztercebányára kellett mennie vagy 20 napra, «bizonyos különbözetek felülvizsgálására». Kiváló jogi tudásának elismeréseképp a pozsonyi országgyűlésen az artikulusok összeállítását is reá bízták. A katolikusok és protestánsok forrongó vallási és alkotmányos vitáiban a méltányosság alapjára helyezkedve, mindig hűséggel és meggyőződéssel szolgálta nemzete és egyháza érdekeit. E téren azonban a legtöbbet szeretett pálosainak felkarolásával érte el. Horvátország katolikus vallási életének megújítását két pálos kolostornak, az ulimainak és a körösinek alapításával s több más kolostor anyagi helyzetének javításával támogatta. Minden anyagi és erkölcsi erejével azon volt, hogy a rend gyarapodjon és boldoguljon. A pálos szerzetesség a papi élet mintaképeként lebegett szemei előtt. Ezért telepítette le őket a stájerországi Ulimán (1663). Az itteni várat, amelyet Erdődyeknek tett szolgálataiért járó fizetség fejében kapott, adta át a rendnek a kolostoralapítás céljaira.

dorumque et finaliter concludendorum exequendorumque processuum judiciariorum, a *Processus aliquot causarum* és a *Tractatus de processu criminali*. Megiratásuk ideje az 1647 körüli esztendőkre esik s valóban rá is szolgáltnak arra a megtisztelő megjegyzésre, amely a *Tractatus* című értekezése végén olvasható: «Et haec sunt, quae magnus olim Joannes Szakmárdy protonotarius et S. C. R. Mtis (Ferd. III.) in juridicis locumtenens et consiliarius per multas annorum revolutiones sub diversis Octavis accurate collegit et edidit». Pars I—II—quarto p. 70. et 197. Egyetemi könyvtár kéziratára B. 92.

¹ *Serenissimo principi Ferdinando IV. Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae és Slavoniae Regi, Archiduci Austriae, Duci Burgundiae, Styriae, Carinthiae, Carniolae etc. Comiti Tyrolis, et Goritiae etc. Domino Clementissimo. In Foelicem Hungaricae Coronae susceptionem canebat. Qui infra. Sub Diaeta. Poseniensi, anno (1647) MDCXXXVII Viennae Austriae. In officina Gregorii Gelbhaar, Typographi. Caesarei. Az említett distichon a következő:*

Ille ego sum Vates Szakmardius, ille Joannes, Qui Ferdinando tale poema cano.

Nuncius Illyricis, et Protonotarius oris.

V. ö. Szabó-Hellebrant R. M. K. III. 1. 1678 sz.

Borkovits Márton rendfőnökkel a zágrábi káptalan előtt kötött szerződés értelmében (1662 október 22.) a 12.000 rénesforint értékű várat minden tartozékával a rendnek adta, amely ezt 1663 április 2-án vette birtokába. Mint jogban kiválóan járatos egyén, tervének *I. Lipót* király, *Ferenc Zsigmond* osztrák főherceg, görce püspök, Styria, Karinthia stb. urának és *gróf Pucheimb Ottó Frigyes* lajbachi püspök, helyi ordináriusnak beleegyezését is megnyerte. Pucheimb engedélyező leveléből kitűnik, hogy a jámbor alapító ekkor már «Horvátország és Szlavónia protonotariususa és a varasdi megye vicecomesa» volt.¹ A rend eme nagy jótévője a pálos szerzetesi élet és lélekgondozói munkásság biztosítása végett az újonnan alapított kolostort gazdagon meg is adományozta. Cselekedetében a hely szentsége is ihlette. Tudomása volt arról, hogy ez a vár egykor *Szent Henrik* bajor király és *Szent Hemma* karinthiai hercegnő tulajdona volt. Hallotta, hogy ez utóbbinak életében és boldog halála után több csoda is történt ezen a helyen s hogy ezért tisztelték *Szent Hemmát* ezen a vidéken több templomban, így az általa alapított görce katedrálisban is. A hitélet fejlesztésére és a szigorú kolostori élet bevezetésére kiválóan alkalmas helynek gazdasági helyzetén könnyíteni akarván, *Krapinán* és *Jezeron* jobbágytelkeket és szőlőt adományozott a rendnek. *Gróf Erdődy Tamásnál* lévő 300 frt.-nyi követelését is a pálosoknak adta. *Vojkovics János* hagyatékából — ő lévén a végrendelet végrehajtásával megbízott egyén — *Petretics Péter* zágrábi püspöknek, a végrendelet hitelesítőjének beleegyezésével 1300 rénesforintot juttatott templomépítésre. A hiányzó összeget saját pénzéből pótolta. A templom azonban csak jóval a derék konfráter halála után, 1688-ban épült fel.

¹ *I. Pucheimb Otto Frigyes* levelének kelte: «in Residentia Oberburgensi 6. Februarii, Anno 1664». V. ö. *Benger* i. m. 46. l.

(Folyt. köv.)

Pálos krónika

A **Karácsony** kétségtelenül a lehangulatosabb, legszebb legédesebb, legpoétikusabb ünnepe a kereszténységnek. Amikor leszáll a szenteste, mintha valami bűvölet ejtené meg szívünket. Mintha Valakinek mosolya ígézne meg minket. Mélységes és édességes Titok sugárzik a szentéjben. Ez az éj tele van sejtelemmel és látomással, várakozással és beteljesüléssel. Mintha angyalszárnyak zúgnának a sötétben s énekszó áradna a magasból. Valami felfoghatatlan s kimagyarázhatatlan szent érzés kerít hatalmába minket. Elfelejtkezünk pár percre minden szomorúságunkról, nyomorúságunkról. Elfelejtkezünk minden gondunkról, bajunkról. Pár percre boldogok

akarunk lenni: el akarjuk felejtetni a földet, hisz az ég költözött közénk! Ebben az érzésben kívánunk minden Olvasónknak boldog karácsonyi ünnepeket és békességes új esztendőt!

Csensztochowai zárandoklatunk, melyet októberre terveztünk, a háborús események miatt elhalasztódott kedvezőbb időpontra, melyet közölni fogunk. Lengyel kolostorainkról (Csensztochowa, Krakó, Leśńa és Leśńów) megbízható forrásból megnyugtató híreket kaptunk. A rendtagok hiánytalanul helyükön vannak mind, épületek kárt nem szenvedtek.

Rorate-misék Adventben hétköznap 6 órakor, vasárnap 7-kor vannak Sziklatemplomunkban.

Remete Szent Pál kilencedét *január 9-én este fél 7-kor* kezdjük budapesti és pécsi templomunkban s folytatjuk minden este a Szent himnuszait énekelve s ereklyéit csókolgatva. *Január 14-én vasárnap* templomainkban teljes búcsú nyerhető. Este fél 7-kor kispálosok beöltözési szertartása.

A **Boldogságos Szűz lourdesi** megjelenésének ünnepén, *február 11-én* reggel fél 8-kor énekes nagymisést mondunk a Sziklatemplomban, este fél 7-kor pedig szentbeszéd és ünnepélyes litánia lesz.

A **Pálosrend Generális Perjele**, ki még augusztusban érkezett rendiügyekben Csensztochowából repülőgépen Budapestre, súlyos betegen fekszik budapesti kolostorunkban.

Egy híres **amerikai újságíró**, Heywood Bront, ki a spanyol polgárháború idején Salamancából, a nemzeti csapatok főhadiszállásáról küldötte tudósításait, egy ütközet alkalmával, mikor túlközel merészkedett az ellenség állásaihoz, súlyosan megsebesült s egy katolikus kórházba került. Egyik magyar kollégájának, ki meglátogatta, bevallotta: «Nem vagyok ugyan katolikus embert, de érzem, hogy amit itt, ezek az apácák tesznek, az már túllépi azt a fogalmat, amit karitásznak neveznek.» — Nemrég közölte a világsajtó, hogy Mr. Heywood azóta katolizált.

A **lengyel nép** becsületézésére jellemző eset történt ez évi csensztochowai zárandoklatunkkal kapcsolatban. Visszatérőben ugyanis egyik utasunk, Lemberg pályaudvarán elveszítette táskáját, melyben ruháin kívül breviárium és több könyv, kb. 50 P értékben volt. Mindazon történelmi és súlyos megpróbáltatások ellenére, melyek e lengyel várost is érték, szept. 20-án hiánytalanul megérkezett a táská pécsi rendházunkba, még a pirosszekfücsök is benne volt, melyet a Fekete Madonna oltáráról emlékebe elhoztak.

Az új pálos noviciusok beöltözésén, szeptember 3-án, *P. Besnyő Gyula* perjel mondott beszédet pécsi templomunkban: «Ma, szólott, amikor közel hozzánk világnézeti problémákat intéznek el Krisztus nélkül, nemzet-nemzet ellen, ember-ember ellen harcol, szólnak az ágyúk és folyik a

vér, ma adtam rátok Jézus katonáinak fehér uniformisát, mellyel ti is harcba indultok, de nem ember elleni harcba, hanem a lélekért! Ne feledjétek soha, hogy a pálos barát a magyar népé és ti a magyar haza boldogságának, kultúrájának és szebb jövődjének zálogai vagytok.»

Virág Benedek, pálos költő és történetíró, hamvainak a Sziklatemplomban való ünnepélyes elhelyezése évfordulóján, október 8-án, *Móra Gábor*, budapesti tanár emlékeit kegyeletes lélekkel újítjuk fel: «Meghatódott szívvel állunk a sír mellett. Egyre emelkedett előttünk a kiásott márgás, agyagos föld. Nehéz volt a munka, mert a sír négy sarkára ültetett vadgesztenyefák át- meg átszőtték a régi sirt gyökereikkel.

Aztán egyszer csak előbarnállottak a Szent Öreg áldott csontjai. A koponyája! Istenem, ebben a csontboltozatban lakott az a lángoló lélek! És egyszerre ketten is felsóhajtottunk félhangosan: Igy múlik el a világ dicsősége!

De mégsem! Valahogy a Magnificat egyik verse jutott eszembe: Felmagasztalta az aláztosakat... Igen, Isten felmagasztalja az aláztosakat! Virág Benedek koponyája köré maga a Teremtő font koszorút. A gesztenyefák hajszálgyökerei úgy körülölelték tarkóját, halántékát, mintha régen hervadt virágkoszorú lett volna! Úgy is tették a kis koporsóba és rakosgatták hozzá a többi barnává öregedett csontot.

Nem sok, bizony, ami fizikailag megmaradt Virág Benedekből! De a munkásságát, amíg magyar ember él e földön, hirdetni fogja a magyar szó, minek egyik nagy csiszolója, szepítője volt.

A kis koporsó lezárult. És az imádságos csöndben megindultak Virág Benedek hamvai a tabáni plébániatemplom felé. Talán ugyanazon az úton, mint 1830 január 25-én ideérkeztek.

Amíg ott térdeltem a kis koporsó előtt a térdeplőn, és húnyt szemmel imádkoztam, gondolkoztam, egyszerre élmrajzolódott Virág Benedek, amint az oltárnál, mint annyiszor tette, árva népéért könyörög a Mindenhatóhoz.

A Tabán, a régi, kedves, hepe-hupás utcái, pupos oldalú házai már rég eltűntek, de honnan, honnan sem, egymásután kerültek elő a tipikus öreg tabáni nénikék, bácsikák és a már kihaltak vélt kedves tabáni dialektusban innét is, onnét is hallatszott, amint suttogtak «ter alte Firák»-ról. Igen, az öreg Virágról beszéltek. Érthető, hisz még az ő szüleik, nagyszüleik láthatták, sőt minden bizonnal látták, hallották, ismerték a «szent öreget».

Uzdóczy püspök szertartása után, az alkonyatban megindult a menet. De nem gyászmenet volt az. Diadalmenet!

Adományok. Dr. Szathmáry László jelentős mennyiségű és értékű könyvekkel gazdagította könyvtárunkat. — Lauly József Szent István napján ingyen szerelte *hangerősítőnk*. — Halász Ferencné, özv. Csepreghy Kálmánné *gyertya-*

tartókat, Hévey Jánosné és Bródy Janka *vázákat*, Domán Zoltánné, Horváth Erzsébet, Rónay Irén, Újváry Lászlóné, Szabó Mártonné, Miklós Jenőné, Brokás Ferencné, dr. Keller Gyuláné, Morvay Lipótné, Böröcz Józsefné, dr. Réta Kálmán, Józsy Irma *ollárruhákat* adakoztak. — Pfeiffer Gyuláné, Dobránszky Mária, Schmidt Jánosné, Hesz Mária, Póczak Péterné, Brauch Károly, Kátay Ferenc, Mayer Vendelné, Vizi Károlyné, Nagy Margit, Új Gyuláné, Szontágh Dezsőné, Rutterschmidt-cég *élelmiszereket* adományoztak. — Czettler Jenő dr. és Szandtner Pál dr. *miseborral* segítettek rajtunk. — Rónay Kázmér festőművész pedig egy gyönyörű *Remele Szent Pál képet* festett Szikla-templomunk számára, melyet januárban a limpiászi feszület oltárán helyezünk el. — Isten fizesse meg!

Dr. Baranyay Lajos, p. prelátus úr volt szíves vállalni «A fehér barát» felelős szerkesztői és kiadói tisztjét a Rend fölkérésére, ki az új sajtórendeletek folytán nehézségek elé állított lapot szerencsésen átsegítette a csaknem leküzdhetetlen akadályokon. Együttal mély hálával tolmácsoljuk köszönetünket dr. Kisbán Emil g. tanár úrnak, kit újabb és terhesebb másirányú elfoglaltsága eddigi tisztségétől megválni kényszerített.

Papszentelés a Pálosrendben. Virág Ferenc pécsi megyés püspök nov. 26.-án alszerpappá, dec. 27.-én szerpappá és jan. 28.-án áldozópappá szenteli Borsos Ignác, Bolyós Ákos, Csellár Jenő és Vezér Ferenc pálos teológusokat.

Szerkesztői üzenetek

Noémi. Kívánsága, hogy lapunk havonta jelenjék meg, már annyi előfizetőnk részéről nyilvánult, hogy a legkomolyabban foglalkozunk megvalósításával.

Dr. Szabó Lászlóné, Pécs. Ne haragudjék, hogy kiírjuk nevét, de pótolni akarjuk multkori mulasztásunkat, amikor is «A fehér barát» buzgó terjesztői között a korrektúra hibája folytán a névsorból kimaradt. Nem akarunk hálátlanok lenni, bár sohasem fogjuk eléggé meghálálni tudni, hogy lapunkat csaknem száz példányban elhelyezte ismerősei körében. Isten áldja buzgó apostolkodását.

Móra Gábor. Bocsásson meg, hogy a sajtókorlátozások miatt még szűkebbre szabott lapunkban csak megcsonkítva közölhattük kedves cikkét.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Baranyay Lajos. Stephaneum nyomda Budapest. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.

Boldog Özséb életéről írja

Dr. Horváth

Józsefné irónő: «A krónikás, ihlete szárnyán szállva vissza századok rég letűnt multjának ködös homályába, felidéz a feledésből eltűnt, hatalmas hősöket és ime... a modern olvasó szeme elé — mintegy varázsütésre — ragyogó szépséggel és nemességgel telített világ tárul. E könyvecske lapjait forgatva nagy hálával kell adózni a kutató historikusnak, aki a mai száguldó, színes buborékokat kergető korszakban megállít néhány pillanatra és föllebbentve a mult elfakult kárpitját, be enged pillantani egy másik korba, mely olyan embereket formált, kik megérdemlik az «ember» elnevezést...

És a költő szellemidézése nyomán felragyog a modern szemekben szinte mesebelinek tűnő, jóságos, felmagasztosult fényalak és vele együtt átérezzük az igazi áhitat áldását és átélve szép és Istennek szentelt életét, példája felébreszti az emberi lelkekben szunnyadó jobb érzéseket és — ha bátor-talanul is — követni szeretnők a szent ember fölemelő példáját, mert megérezzük, hogy ő jár a helyes úton.

Boldog Özséb!... én Téged szentté avatlak lelkemben, hisz csak szent lehet az, aki sok-sok elnyűtt század után is képes alányulni a mennyből és megsimogatni a fáradt, XX. századbéli ember verejtékes homlokát, megvigasztalva példájával a már-már elcsüggedőt, ki sehogy sem tudja megtalálni helyét ebben a mostani materiális világban.

És úgy érzem Boldog Özséb, hogy a te szent lelked egy-egy szikrája ott izzik mindenegyres pálos lelkében és az izzó szikrák hatalmas lángra lobbannak a szeretet máglyáján: áldást, békét, megnyugvást sugározva a hívők lelkébe!»

Karácsonyra szép könyveket a PÁLOS KÖNYVESBOLTBAN vásároljunk!

FINOM ÜRIDIVATSZABÓSÁG

TÓTH JÓZSEF-nél

Budapest, XI., Horthy Miklós-út 37. Tel. 459-78.
E lap felmutatói 5 százalék engedményben részesülnek!

BAROSS RÁDIÓNÁL:

villanyszerelési cikkek,
rádiók, vill. háztartási
cikkek. T U R U L izzó-
lámpa lerakat.

VIII., Baross-utca 48. sz. Telefon: 131-219.

SUMONYI

TÓGAZDASÁG

HALKERESKEDÉSE

Budapest, IX., 1. számú Központi Vásárcsarnok.

Jászolos Jézuskák,
betlehemi szoboreso-
portok és karácsonyi
ajándék - tárgyak

WEISZ FRIGYES

kegytárgyüzletében
Budapest,
IV., Ferenciek-tere 3-4.

KEGYTÁRGYAK, ZÁSZLÓK

OBERBAUER A. UTÓDA

Magyarország legrégebbi tem-
plomberendező és zászlóké-
szítő vállalatánál.

Budapest, IV. ker., Váci-utca 41. szám.

Alapítási év 1863.

Telefon: 183-344.

Vásároljunk mindent

a Köztisztviselők Szövetkezete 130 árudájában!

**Pontos kiszolgálás!
Megbízható minőség!**

1-4 mar. dec. 19843/121

A FEHÉR BARÁT

A PÁLOSREND
ÉRTESÍTŐJE

Vastagh Éva: Szent Özséb

TARTALOM:

József Ferenc dr. kir. herceg: Költeményei — Kozmatelki Csathh Béla: A pálosok fogadása — Szirmay Józsefné: Az ember ölni tanul... — Rejőd Tiborc dr.: A fülöpszigeti pálos-szentély romja — Dr. Beró Jenő: Viszontválasza — Sashegyi Sándor: A szentkereszti pálos-kolostor a Pilisben — Kisbán Emil dr.: Pálos Konfráterek — Pálos krónika

III. évf. 1. szám

* Megjelenik negyedévenként *

1940 március

Ára 28 fillér

